

нага следъ Кърджалийскитѣ времена. Очевидно, още тогава въ селата е имало славянска грамотностъ. (Това е общо явление по този край: видѣхъ и въ други села тукъ славянски надписи по гробищата отъ началото на миналия вѣкъ). А въ Върбовчецъ, както и въ селцето Янювецъ, не е имало и нѣма до днесъ нито черква, нито параклисъ (черковнитѣ треби изпълнява свещеникътъ отъ с. Медовница, 5 клм. североизточно отъ Върбовчецъ). Разпитахъ и се убедихъ: тукъ не може да става и дума за следи отъ богомилството. Прочие, отъ кжде иде грамотността въ тѣзи села? Защото нали? — тя се е насаждала първоначално отъ свещеници и калугери. Инакъ Върбовчецъ е почти полянско село, владѣе обширни землища, било е и спирка за керванитѣ по пѣтя Нишъ — Видинъ. Прочиее, то е останало и до днесъ безъ черква не отъ сиромашия. Наопаки: селото е украсено съ великолепна училищна сграда, която носи гордъ надписъ: „Построено съ собственитѣ средства на Върбовчецъ“. Не, наистина, има какво да се проучва въ нашитѣ селски низини!

IV

— Да минемъ, Петре, къмъ „районитѣ“. Твоятъ планъ почва съ „Рудина“. Прочиее, води ме на тамъ: не бива да се пристѣпя къмъ описванието и на най-незначителния кжтъ, безъ да се навести и огледа.